

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af et i folketingsåret 1985-86 fremsat forslag, se Folketingstidende 1985-86, forhandlingerne sp. 9958 og sp. 10700 samt tillæg A sp. 5555. Som en ny bestemmelse tilføjes punkt 4.

Med det formål at sikre et renere miljø ved en forebyggende indsats og formindske forbruget af ubrugte ressourcer stilles forslag til ændring af lov om genanvendelse og begrænsning af affald.

Hvert år forbrændes og deponeres ca. 5 millioner tons affald. Kun ca. 10 pct. eller 0,5 million tons af den årlige affaldsmængde genanvendes. Der er betydelige miljømæssige problemer med opbevaring på lossepladser på grund af mangel på egnede arealer, og affaldsforbrændingen, der reducerer behovet for lossepladsarealer, viser sig i stigende grad at give miljømæssige problemer.

Ligeledes er forureningen af luft og vand fortsat et meget stort problem på trods af den indsats, der gøres for at formindske dette. Ofte overfører man forureningsproblemet til affaldsområdet ved den traditionelle form for rensning.

En øget genanvendelse er nødvendig for løsningen af mange miljø- og ressourceproblemer, men det er ikke en løsning på alle problemer, idet det ikke er alle affaldsprodukter, der kan genanvendes. Den bedste, og i nogle tilfælde den eneste, løsning er, at man ved hjælp af renere teknologi tilrettelægger produktionen således, at man enten helt undgår forureningen eller i hvert fald formindsker den væsentligt. Samtidig vil der i en række tilfælde kunne ændres ved produktionen, således at man forbruger færre ubrugte ressourcer og/eller optimerer produkternes levetid.

Det, der begrundet en offentlig indsats på området, er, at de økonomiske og strukturelle betingelser for en øget brug af renere teknologier, som er ønskelige ud fra et samfundsmæssigt synspunkt, ikke altid er til stede i den enkelte virksomhed. Bl.a. vil virksomhederne vælge råvareøkonomisering som en del af deres økonomiske overvejelser og dermed vælge en råvare, der kan have uheldige

miljømæssige konsekvenser, hvor alternativet er forbruget af en måske lidt dyrere råvare. En ændret produktionsmåde kunne måske ændre dette forhold.

Den investering, der skal foretages, kan det ofte privatøkonomisk ikke betale sig at foretage, mens det godt kan betale sig ud fra en samfundsmæssig vurdering. En sådan samfundsmæssig vurdering må indeholde omkostninger til affaldsbortskaffelse og rensningsforanstaltninger, miljøskader (inkl. arbejdsmiljøskader) og mere samfundsmæssige mål som produktion, beskæftigelse og betalingsbalance.

En offentlig indsats i form af tilskud til anlægsinvesteringer, forskning og udvikling af renere teknologier kan medvirke til at gøre projekter, der er privatøkonomisk risikobetonede, økonomisk velbegrundede.

Renere og mere ressourcevenlige teknologier er imidlertid ikke noget, der indtil nu har haft virksomhedernes store interesse. Virksomhederne har ud fra helt andre overvejelser søgt andre og mere traditionelle støtteordninger under Industriministeriet, fordi de muligheder, der ligger i genanvendelsesloven, er for begrænsede.

Den ønskede udvikling mod en øget brug af renere og mere ressourcevenlige teknologier kan derfor ikke fremmes i tilstrækkelig grad ved, at det er muligt at søge tilskud hos Genanvendelsesrådet.

Hvis lovens formål ikke i tilstrækkelig grad bliver opfyldt ved private virksomheders initiativer med eller uden ansøgninger om tilskud, skal der være en initiativpligt for Miljøstyrelsen til at iværksætte projekter, der opfylder lovens formål. Det kan være Miljøstyrelsen selv eller Miljøstyrelsen i samarbejde med andre offentlige institutioner/forskningsinstitutioner og private virksomheder, der foranlediger projekterne iværksat.

Finansieringen af dette skal ske inden for bevilningsrammen for tilskudsordningen i loven. Bevilningsrammen hæves for 1987 til ikke under 100 mill. kr. Det er meningen, at Miljøstyrelsens egne projekter skal indgå på lige fod i konkurrencen om tilskud, således at det alene er en vurdering af,